

Eesti Noorsootöötajate Kogu kohalike omavalitsuste valimiste platvorm

Platvorm esitleb seisukohti noorsootöö ja noorsootöötaja kohta, arvestades, et noore seisukohalt on KOV valimisprogrammide ettepanekud sõnastatud Eesti Noorteühenduste Liidu poolt. Siinne dokument keskendub noorsootöö seisule ning sellega seotud ettepanekutele, mis võiksid kandideerijate platvormides kajastuda ning hiljem muutuda KOVis olevaks seisundiks. Dokumendi alusel on võimalik arendada välja lihtne (valgusfoor/kriisitasemed) hindamismudel järjestamiseks (vajadusel) KOV valimistel kandideerijaid (KOV/valimisliit/partei) programmide teeside alusel.

Dokumendi eelnõu põhineb noorsootöö väljakutsetel, mis on muu hulgas sõnastatud [Noortevaldkonna arengukavas 2021–2035](#) ning sellele eelnenud protsessis, Eesti Noorsootöötajate Kogu senistel seisukohtades, Euroopa tasandi aruteludel ja kokkulepetes, sh hartas „Europe Goes Local“, Bonni protsessis, COE regionaalsetes ja kohalike võimude kongressi resolutsioonides.

Demokraatlik ühiskond vajab noorte häält ja nende aktiivset osalust. Selle rolli elluviimiseks vajavad noored kohta, kus neil on võimalik teha oma valikuid ning valida oma suund. Kohta, kus nad saavad koos kaaslastega avastada ja arendada oma huvisid ning andeid, aga ka jagada oma ideid tulevikuks. Kohta, kus neid jõustatakse ja toetatakse, et arendada edasi teadmisi, oskuseid, hoiakuid ja väärtusi, mida nad vajavad, et saavutada oma täielik potentsiaal üksikisikute ja kodanikena. Noorsootöö on see koht.¹

1. Noorsootöö

1.1 Noorsootöö areng on tagatud.

Sh lubatakse noorsootöö arengu/tegevuskava ja selle uuendamist, investeeritavate ressursside kasvu (või samal tasemel hoidmist). Huvitegevuse ja -hariduse toetust ei kärbita sõltumata riigi toetuse muutusest.

1.2 Noorsootöö on väärtustatud ning tunnustatud. Noorsootöö on kindlustatud poliitika tasandil.

Noorsootööd mainitakse kandideerijate platvormides/lubadustes. Kirjeldatakse arenguid, lubatakse eelarvet, rõhutatakse selle olulisust järgneval neljal valitsemisaastal. Platvormid sisaldavad noorsootöö alaseid lubadusi.

1.3 Omavalitsuses on vähemalt üks noorsootöö planeerimise ja koordineerimise eest vastutav täiskoormusega töötaja.

1.4 Tagatud on noorsootöö kättesaadavus ja mitmekesisus ehk noorsootöö erivormide olemasolu, juurdekasv, areng.

¹ Euroopa harta kohaliku noorsootöö kohta

- 1.5 Tagatud ning soodustatud on poliitikute, ametnike ja erasektori noortevaldkonna ekspertide ja organisatsioonide vaheline koostöö, ühisloome ning koordineeritud tegevus.

Võrgustik ja võimalused laienevad. Toetatud on noortekeskuste, noorteühingute, noortevolikogude, huvikeskuste ja -koolide tegevus, toetatakse muid noorsootöö teenuseid ja tegijaid, sõltumata nende omandivormist. Tagatud on noorsootöö teenuste (sh noorte huvihariduse) kättesaadavus sõltumata noore elukohast ja omavalitsuse keskuse kaugusest, sh toetatakse oma elanike noorsootöös osalemist teistes omavalitsustes. Tagatud on noorte informeerimine noorsootöö võimalustest. Tagatud on kvaliteetse noorsootöö (sh noorte huvihariduse) ühtlane kättesaadavus omavalitsuse piires ja tehes koostööd naaberomavalitsustega: luuakse või toetatakse nii süsteemseid võimalusi kui ka algatusel põhinevaid võimalusi noorte noorsootööga esmase kokkupuute suurendamiseks ning otsitakse viise noorsootöös mitteosalevate noorte kaasamiseks.

- 1.6 Toetatakse kõigi noorte, sh 18–26-aastaste noorte võimalusi osaleda noorsootöö tegevustes (sh noorte huvihariduses) võrdselt teiste earühmadega.

- 1.7 Soodustatakse noorsootöö kvaliteedi kasvu.

Sh on tagatud taristu ja noorsootöötajate areng, uute meetodite ja lahenduste katsetamine. Toetatakse meetodika arengut, andmepõhiste lahenduste ja uuenduste kasutamist (ja kasutuselevõttu), ka läbi nutika noorsootöö lahenduste, seda nii teenuste pakkumisel, analüüsil kui ka tulemuste arvestamisel.

- 1.8 Küsitakse noorte tagasisidet noorsootöö arenguvajaduste ning rahulolu kohta. Nähakse ette noorsootöö alaseid uuringuid, tagasisidesüsteeme jms.

- 1.9 Noorsootööd nähakse võrdse partnerina KOV teiste sisuvaldkondades (haridus-, sotsiaal-, kultuurivaldkond jne) ning nähakse ette koostöö (mitte lõimumise) vajadust ja meetmeid.

- 1.10 Soodustatakse noorsootöös (sh noorte huvihariduses ja -tegevuses) omandatud pädevuste mõtestamist, väärtustamist, arvestamist ja tunnustamist (eeskätt formaalhariduses). Tagatud on vastav süsteemne tegevus omavalitsuse tasandil.

- 1.11 Noorsootöö rolli nähakse tänapäeva väljakutsete lahendamisel, sh digi- ja rohepööre, toetatakse arenguid noortel tervisliku eluviisi kujundamisel, sh avardatakse võimalusi liikumisharrastuse ja spordiga tegelemiseks, tõstetakse teadlikkust mitmekesise ning tasakaalustatud toitumise olulisusest ja vaimse tervise toetamise võimalustest.

Näide

Võimalik hindamine

Vaadata, kas ja mil moel on platvormis esitatud seisund/lubadus on esitatud ning hinnata neid valgusfoori või kriisfoori (punane-kollane-roheline või punane-oranž-kollane-roheline) alusel.

Noorsootöö on prioriteet ning on mainitud kandidaatide platvormides

Platvormides on mainitud vaid huvitegevus või -haridus.

Pole mainitud/tuvastatav.

2. Noorsootöötaja

Noorsootöötaja (noortevaldkonna arengukavas lisaks noortevaldkonna töötaja) on koondnimetus kõikide valdkonnas töötavatele spetsialistidele. Enamlevinud noortevaldkonna ametinimetused on noorsootöötaja, huvijuht, laagrikasvataja, laagrijuhataja, noorteinfo spetsialist, huvihariduse spetsialist/õpetaja, huviringi juhendaja, treener, noortekeskuse juhataja, noorsootöö spetsialist, noorsootöö nõunik, noortevaldkonna koolitaja, noorsootööasutuse juht jt.

Noortevaldkonna töötaja on väga mitmekesine, pädev ning hingega asja juures, kuid Eesti Noorsootöötajate Kogu seisukohalt on oluline suurendada nii erialase hariduse kui ka kvalifikatsiooniga töötajate arvu valdkonnas. Noorsootöö (sh noorte huvihariduse) jätkusuutlikkuse seisukohalt on oluline väärtustada noortega töötajaid, võttes seejuures arvesse, et erinevad tegevuskeskkonnad, näiteks nagu avatud noorsootöö, noorte huviharidus ja huvitegevus, laagrid jm eeldavad osati ka eriomaseid vajalikke pädevusi ja erialast ettevalmistust. Oluline on ka noortega tegelevate vabatahtlike panus. Noortega töötavate spetsialistide positsioon ühiskonnas vajab tugevdamist² ja seda eriti noorele kõige lähemal oleval – kohalikul tasandil.

2.1 Tagatud/lubatakse KOV tasandil noorsootöötajate, sh vabatahtlikud, pädevuste areng.

Nt nähakse ette koolitusvajaduse väljaselgitamist ning koolituste süsteemset korraldamist, pädevusi arendavates tegevustes osalustasude toetamist, soodsamat õppepuhkust (nt pikendatud keskmise järgi tasustamine) noorsootöö tasemeõppes õppimiseks, stipendiume noorsootöö tasemeõppes õppimiseks jm).

2.2 Noorsootöötajate professionaalsus on väärtustatud ning tagatud/lubatakse meetmeid kutsega noorsootöötajate arvu kasvuks, sh motiveeritakse kohalikke tegijaid kutset taotlema.

2.3 Tagatud on tugimeetmed alustavatele noorsootöötajatele, sh täiendus ja arenguprogrammid.

2.4 Tagatud on noorsootöötajatele tööõnne soodustav töökeskkond. Noorsootöötaja töökeskkond ja tingimused on kvaliteetsed, kaasaegsed ning arenevad. Vastavalt riskianalüüsidele on toetatud noorsootöötajate vaimne ja füüsiline tervis.

2.5 Tagatud on noorsootöötajatele motiveeriv palga- ja puhkusesüsteem. Noorsootöös töötava kvalifitseeritud (noorsootöötaja kutset omava) töötaja miinimumtöötasu on võrdsustatud üldhariduskooli õpetaja miinimumpalgaga.

² NAK2035

2.6 Arendatud on noorsootöötaja karjäärimudel, minimaalselt paranevad tingimused kutsetaseme kasvuga.

2.7 Noorsootöötajate töö on tunnustatud.

2.8 Korraldatud on tööõnustamine.

2.9 Tagatud on noorsootöötajate olukorra analüüs ning rahulolu uurimine nii sisulise töö kui ka töö korralduse toetamise puhul.

3. Taristu

3.1 Noorsootööd pakkuvad asutused on noortele ligipääsetavad ja hästi varustatud.

3.2 Noorsootööd pakkuvad asutused paiknevad mõistlikul kaugusel noore elukohast.

3.3 Transpordikorralduses lubatakse arvestada noorsootööd pakkuvate asutuste asukohtade ja lahtiolekuaegadega, kõik ei koonu keskustesse.

3.4 Noorsootööasutused on varustatud (sh nutika noorsootöö läbiviimiseks) kaasaegsete väljakutsetega tegelemiseks (nt rohepööre).

3.5 Soodustatakse uuenduslike ja kaasaegsete noorsootöö meetodite kasutuselevõttu.

3.6 Tagatud on vajalikud investeeringud nii inim- kui ka taristuressurssi avaliku ja erasektori pakujate puhul.

3.7 Tagatakse avaliku infrastruktuuri ning avaliku ruumi tasuta kasutus noortele ja noorsootöö tegevusteks.

3.8 Toetatakse noorteühingute ja seltsingute ruumi- ja ressursivajadust.

